

Täiskasvanute Koolituskeskus

Raamatupidamise täiendkursus
TÄIENDKOOLITUSE ÕPPEKAVA

Täienduskoolituse asutuse nimetus

ÕÜ Täiskasvanute Koolituskeskus

1. Õppekava nimetus

Raamatupidamise täiendkursus

Oluline on mainida, et kursuse läbimine ei anna õppijale raamatupidaja (5. tase) või (vanemraamatupidaja 6. tase) kutset.

2. Õppekavarühm ja õppekava koostamise alus

Rahandus, pangandus ja kindlustus. Õppekava koostamisel on lähtunud raamatupidaja kutsestandardist tase 5 ja tase 6.

3. Eesmärk ja õpiväljundid

EESMÄRK. Täiendada algõppe koolitusest/varasemast kogemusest omandatud teadmisi äriühingu raamatupidamisest ja maksundusest. Anda kursuse läbinule praktiline ning teoreetiline oskus äriettevõtte raamatupidamise korraldamiseks, majandusarvestusest tulenevate juhtimisotsuste langetamiseks, suutlikkuse iseseisvalt koostada äriettevõtte majandusaasta aruandeid. Kursuse edukal läbimisel on eeldused kutsestandard Raamatupidaja, tase 5 sooritamiseks.

ÕPIVÄLJUNDID. Koolituse lõpuks õppija

- on bilansivõimeline väikeettevõtte raamatupidaja, kelle baastadmised loovad eeldused konkurentsivõimeliseks sisenemiseks töjõuturule või ettevõtjaks hakkamisel;
- oskab raamatupidamist korraldada nii käsitsi, MS Excel või spetsiaalseid raamatupidamisprogramme kasutades;
- on pädev nii teoreetilises kui ka praktilises osas sellest, mis on vajalikud kutsestandardi Raamatupidaja, tase 5 edukaks sooritamiseks.

4. Sihtgrupp ja õppe alustamise tingimused

SIHTGRUPP. Isikud, kes tunnevad huvi ja vajadust raamatupidamise korraldamiseks, mõistmaks äriühendust või soovivad sooritada kutsestandardi raamatupidaja tase 5 eksamit. Kursuse peamise sihtgrupi moodustavad isikud, kes on läbinud, kas raamatupidamise algkursuse või on iseseisvalt omandanud raamatupidamise algteadmised. Samuti isikud, kes soovivad täiendada oma teadmisi äriühingu raamatupidamisest ja maksundusest.

ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED. Kursusele võetakse vastu isikuid, kes on varasemalt omandanud raamatupidamise valdkonna algpõhimõtted ning kes valdavad eesti keelt. Vajalik on õpilastel isikliku sülearvuti olemasolu.

5. Õppe kogumaht, selle ülesehitus, õppekeskkond ja õppevahendid

Maht: kursus kestab kokku 120 akadeemilist tundi, sealhulgas 90 tundi auditoorset tööd ja 30 tundi iseseisvat tööd.

ÕPPEKESKKOND: koolitused toimuvad õppeklassides, mis vastavad tervisekaitse nõuetele ja on sõltuvuses õpilaste arvust. Ruumides on tagatud DATA-projektori olemasolu.

ÕPPEVAHENDID: vajalik on õpilastel tagada isikliku sülearvuti olemasolu.

6. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja -materjalid

ÕPPEPROTSESS: auditoorne ja iseseisev töö, mis tuleb õppijal sooritada auditoorse õppe vahelisel ajal. Tegemist on õppega, mis võib aset leida nii õhtusel kui ka päeval ajal või segatud on mõlemad vormid.

ÕPPE SISU:

Tund nr.	Teema	Käsitlevad teemad	Iseseisev töö
1.	Sissejuhatus	Kursuse üleseehitus, läbitavad teemad, iseseisvad	<u>Iseseisev töö 1</u> : Raamatupidamise sisekorra-

	Finantsarvestuse põhialused	<p>tööd, nõuded kursuse edukaks läbimiseks.</p> <p>Arvestuse reguleerimine: Euroopa Liidu direktiivid. Arvestuse reguleerimine Eesti Vabariigis: (äriseadustik, raamatupidamise seadus, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus, Raamatupidamistoimkonna juhendid).</p> <p>Raamatupidamise seadusest tulenevad terminid.</p> <p>Raamatupidamise sisekorra-eeskirjade koostamine lähtuvalt raamatupidamise seadusest.</p> <p>Kontode ja kahekordse kirjendamise põhitõed (kordamine).</p>	<p>eeskirjade koostamine ettevõttele OÜ Meie. OÜ Meie on tootmisettevõtte, millele keskendutakse kursusel läbivalt praktilisi ülesandeid lahendades.</p> <p><u>Iseseisev töö 2:</u> Essee ühel A4 lehel. Käsitlevad teemad: a) mida sätestab raamatupidamise kutseeetika; b) mida peab teadma ja millest peab lähtuma raamatupidaja seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusega.</p>
2.	Raha arvestus	Arvestus kassas ja pangakontodel. Raha arvestus välisvaluutas.	<u>Iseseisev töö 3:</u> Raha ja valuutakursiarvestus.
3.-4.	Nõuete ja ettemaksete arvestus	<p>Nõuded ostjate vastu</p> <p>Tulu kajastamine- Tulu olemus ja kajastamise üldpõhimõtted, müügitulu kajastamine kaupade müügil, müügitulu kajastamine teenuste müügil</p> <p>Muud lühiajalised nõuded</p> <p>Ettemaksed teenuste eest</p>	<u>Iseseisev töö 4:</u> Nõuete hindamine. Ebatõenäolised laekumised.
5.-6.	Varudearvestus	<p>Varude arvestus</p> <p>Varude arvele võtmine</p> <p>FIFO meetod</p> <p>LIFO meetod</p> <p>Kaalutud keskmine meetod</p> <p>Tükimeetod</p> <p>Varude neutraliseerimisväärtus</p>	<u>Iseseisev töö 5:</u> Varude arvestus FIFO, LIFO ja kaalutud keskmisel meetodil. Varude inventeerimine. Neto- ja realiseerimisväärtus

		Inventuuride läbiviimine	
7.-8.	Materiaalne põhivara	Materiaalse põhivara arvestus ja olemus RTJ- Esmane arvelevõtmine Põhivara amortiseerimine Lineaarne meetod Tegevusmahul põhinev meetod Kasutusaastate järjekorranumbrite meetod Kahekordse alaneva jäägi meetod Põhivara parendamine Põhivara mahakandmine Põhivara müük	<u>Iseseisev töö 6:</u> Materiaalse põhivara arvelevõtmine, amortiseerimine. Parendamine ja müümine.
	Immateriaalne põhivara	Immateriaalse põhivara arvestus ja olemus Esmane arvelevõtmine Immateriaalse põhivara amortiseerimine	
	Kinnisvarainvesteeringud	Kinnisvarainvesteeringute arvestus ja olemus Kinnisvara investeeringute esmane arvelevõtmine Kinnisvara investeeringute kajastamine õiglasel väärtusel Kinnisvarainvesteeringute kajastamine soetusmaksumuse meetodil	
9.-14.	Lühiajaliste kohustuste arvestus	Arveldused tarnijatega Võlad töötajatele- töötasu arvestamine, puhkusekohustuse reservi arvestamine, keskmise	<u>Iseseisev töö 7:</u> Töötasu, puhkusereservi ja maksude arvestamine. TSD deklaratsiooni täitmine.

		<p>töötasu arvestamine, haigushüvitise arvestamine.</p> <p>Eesti maksusüsteem</p> <p>Maksuvõlad- maksuvõlad, mis on seotud töötasudega- sotsiaalmaks, töötuskindlustusmakse, kinnipeetud üksikisiku tulumaks, kohustuslik kogumispensioni makse</p> <p>Juriidilise isiku tulumaks</p> <p>Käibemaks</p> <p>Maksudokumentatsiooniks registreerimine ja registrist kustutamine</p> <p>Maksustatavad tehingud, käibemaksu määrad ja maksuvaba käive</p> <p>Käibemaksu arvutamine, arvestamine ning deklareerimine (KMD)</p> <p>Eestis toimunud kaupade ja teenuste käibe maksustamine</p> <p>Ekspord. Import. Ühendusesisene kauba käive. Teenuse osutamise koht.</p> <p>Kauba ühendusesisese käibe aruanne</p> <p>Käibemaksu erikorrad (pöördmaksustamine, reisisenused, kasutatud kauba müük jmt)</p>	
--	--	---	--

		<p>Laenud- lühiajalised laenud, pikaajalised laenud.</p> <p>Liising- kasutusrent, kapitalirent.</p>	
15.	Omakapitali arvestus	Omakapitali moodustamine- osakapital, oma aktsiad, ülekurs, reservid, eelmiste perioodide kasum, aruandeperioodi kasum.	<u>Iseseisev töö 8</u> : Tehingud omakapitali elementidega.
16.-17.	Raha ajaväärtus	<p>Liht- ja liitintressi olemus</p> <p>Üksiksumma ja annuiteedi tulevane väärtus (<i>Future Value, FV</i>)</p> <p>Üksiksumma ja annuiteedi nüüdisväärtus (praegune väärtus, <i>Present Value, PV</i>)</p> <p>Raha ajaväärtuse intressitegurite tabel</p>	<u>Iseseisev töö 9</u> : Raha ajaväärtusele
18.-19.	Finantsaruannete vertikaal- ja horisontaalanalüüs	<p>Ühismõõtsustatud (<i>Common-size</i>) aruanded</p> <p>Horisontaalanalüüsi (hälvete- ja trendianalüüsi) alused</p> <p>Vertikaalanalüüsi alused</p>	

20.-22.	Statistika meetodite ja näitajate kasutamine finantsaruannete analüüsimise	<p>Dünaamika näitavud: absoluutjuurdekasv, kasvuindeks, kasvutempo, juurdekasvuindeks.</p> <p>Keskmsed: aritmeetiline (lihtne ja kaalutud) - arvutusmeetodid ning rakendamise valdkonnad ja tingimused, geom., harmooniline keskmine, kronoloogiline keskmine.</p>	
	Suhtarvuanalüüs (<i>Ratio Analysis</i>)	<p>Likviidsusnäitajad: lühiajaliste kohustuste kattekordaja, lühivõlgade üldine kattekordaja, maksevõime tase, <i>Current Ratio</i>), käibekapital (<i>Working Capital</i>), maksevõimekordaja (kiire maksevalmidus, <i>happetest, Acid Test, Quick Ratio</i>), kohene (vahetu) maksevalmidus (<i>Cash Ratio</i>)</p> <p>Kapitali struktuuri ja võimendussuhtarvud: võlakordaja (võlakoormus, <i>Debt to Assets</i> või <i>Debt to Equity Ratio</i>), soliiduskordaja (<i>Solidity</i>)</p> <p>Rentaablused (kasumliikkused, tasuvused): müügitulu (bruto/äri/puhas)rentaablus (<i>marginaal, Gross/Profit Margin</i>), omakapitali (puhas)rentaablus (<i>Return on Equity, ROE</i>), vara</p>	

		<p>(äri/puhas)rentaabilus (<i>Return on Assets, ROA</i>)</p> <p>Toimimis (aktiivsus, intensiivsus) suhtarvud: vara käibesagedus(kordaja)/välde(periood) (Assets Turnover), varude käibesagedus(kordaja)/välde(periood), ostjate arvete laekumisperiood (käibevälde) (<i>collection period, days of sales outstanding - DSO</i>)</p>	
23.-26.	Kulude liigitamine ja kuluarvestuse terminoloogia	Kulude klassifitseerimine- kululiigid, kulukohad, kulukandjad	
	Kulude kogumine ja jaotamine	<p>Tellimuspõhise kuluarvestuse olemus (<i>job order costing</i>)</p> <p>Protsessipõhise kuluarvestuse olemus (<i>process costing</i>)</p> <p>Muutuvkulu- ehk osakuluarvestus (<i>variable costing</i>) ja täiskuluarvestus (<i>absorption costing</i>)</p>	

	Kulum-Maht-Kasum analüüs		
27.	Majandusaasta aruanne kui infoallikas	Ettevõttesised ja -välised infotarbijad ning neid huvitav peamine info	
28.	Eelarvestamise alused	<p>Plaaniperiood (eelarveperiood). Plaanide ja eelarvete liigid ja koostamise eesmärgid.</p> <p>Ettevõtte koondeelarve olemus (<i>master budget</i>)</p> <p>Põhitegevuse koondeelarve (<i>operating budget</i>) ja alameelarved.</p>	<u>Iseseisev töö 10</u> : Tegevuse eelarvestamine
29.	EKSAMI TEST		
30.	Kokkuvõtete tegemine	Eksamitööde ja kursuse kokkuvõtmine. Tunnistuste üleandmine.	

Raamatupidamise täiendkursusel käsitletavat teemad:

- **Finantsarvestuse põhialused** (finantsarvestuse regulatsioon Eesti Vabariigis, finantsarvestuse terminoloogia, kontod, kahekordne kirjendamine, terrorismi ja rahapesu võitlemise seaduses tulenevad nõuded) – 13 tundi.
- **Majandusaasta aruanne** (alusprintsiibid aastaaruande koostamisel, korrigeerimis- ja lõpetamiskanded, raamatupidamislikud hinnangud) – 6 tundi.
- **Finantsarvestus** (raha ja lühiajaliste finantsinvesteeringute arvestus, nõuete arvestus, varude arvestus, materiaalse ja immateriaalse põhivara arvestus, lühi- ja pikaajaliste kohustuste arvestus, omakapitaliarvestus, tulude ja kulude arvestus, tekke- ja kassapõhise arvestuse erinevused) – 20 tundi.
- **Maksuarvestus** (töötasu arvestus, puhkusekohustus maksud töötasudelt, käibemaks, erisoodustus ja erisoodustuste maksustamine, kasumi ja dividendide maksustamine) – 23 tundi.
- **Juhtimisarvestus** (terminoloogia, koondeelarve koostamine, kuluarvestussüsteemid ja meetodid, kulude liigitamine, kulude käitumine, kulu-maht kasumi analüüs, juhtimisotste langetamine, toodete omahinna kalkuleerimine, investeeringute eelarvestamine) – 40 tundi.
- **Raha ajaväärtus**- 3 tundi.
- **Finantsanalüüs**- 9 tundi.
- **Praktiline töö, majandusaasta koostamine** - (majandustehingute koostamine, kandmine pearaamatusse, finantsaruannete koostamine, majandusaasta aruande koostamine) – 6 tundi.

ÕPPEMEETODID:

Auditoorne õpe 90 ak/h: loengud, rühmatööd, arutelud, testid ja tunnis tehtavad praktilised tööd.

Iseseisev töö 30 ak/h: testideks õppimine, koduste iseseisvate tööde tegemine ja eksamiks õppimine.

ÕPPEMATERJALIDE LOEND:

Raamatupidamise seadus

Äriseadustik

Raamatupidamise Toimkonna juhendid

Raamatupidaja kutse-eetika koodeks

303 majandustehingut raamatupidamises. Praktilised näited. Leppik, E. Tallinn: Rafiko, 2009

Raamatupidamise käsiraamat. Tallinn, Äripäeva Kirjastus. 2000-...

Raamatupidamise sise-eeskirjade koostamine. Allikvee, A. Pandekt OÜ, 2008
Raamatupidamine I. Kodasma, V. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2006
Raamatupidamine II. Kodasma, V. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2006
Raamatupidamise ülesannete kogu. Nikitina, M., Sikk, R. Tallinn: Tallinna Majanduskool, 2002
Finantsarvestus. I osa. Järve, V., Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus, 1999
Finantsarvestus. II osa. Järve, V., Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus, 1999

Kasulikud lingid internetis:

1. Raamatupidamise seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/113032014050>
2. Äriseadustik <https://www.riigiteataja.ee/akt/119032015046>
3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/119032015054>
4. EV Raamatupidamise Toimkond <http://www.easb.ee>
5. Raamatupidajate portaal raamatupidaja.ee <http://raamatupidaja.ee>
6. Eesti Raamatupidajate Kogu <http://www.erk.ee>
7. Raamatupidamise portaal Finance.ee <http://web.finance.ee>
8. Maksu- ja Tolliamet <http://www.emta.ee>
9. Raamatupidamis uudised www.rup.ee

7. HINDAMINE EHK ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED

Õpingud loetakse lõpetatuks juhul kui õpilane on osalenud koolitusel vähemalt 75% auditoorsetes tundides, sooritanud mh õigeaegselt esitanud kodused tööd (vähemalt 65% töödest on sooritatud tulemusele „arvestatud“) ja kõige lõppedes sooritanud kirjaliku eksami (65% õigeid vastuseid). Kodused tööd ja 75% osalemine auditoorsetes tundides on kirjalikult eksamile pääsemise eelduseks. Võlgnevuste likvideerimise võimalused: kokkuleppel lektoriga.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Kodused tööd	<p>Kursuse vältel sooritavad õpilased koduseid töid, mis esitatakse kontrollimiseks eelnevalt kokkulepitud (loengus) tähtjaks e-postile või iseseisva töö esitamise läbi elektroonilise keskkonna. Koolituse läbiviija kontrollib lahendatud ülesanded ning annab vajadusel õpilasele personaalset tagasisidet.</p> <p>Kokku sooritatakse 10 kodust ehk iseseisvat tööd ja praktikumi raames lahendatava ülesande, mis puudutab äriettevõtte majandusaasta aruande koostamist. Kodused tööd on koostatud iga õppetükki kohta eraldi, käsitledes endas läbitud teemat. Sõltuvalt läbitud teemast on töö sisu kas praktilise raamatupidamisjuhendmaterjali koostamine, situatsiooni ülesannete lahendamine või elektronilisele testile vastamine.</p> <p>Koolituse läbiviija kontrollib lahendatud ülesanded. Kursuse edukaks läbimiseks on oluline, et kodused tööd on esitatud tähtaegselt ning vähemalt 65% töödest on sooritatud tulemusele „arvestatud.“</p> <p>Kirjalikud kodutööd loetakse arvestatuks, kui nad on koostatud vastavalt kehtivatele raamatupidamislikele nõuetele, mis tulenevad raamatupidamise seadusest, Raamatupidamise Toimkonna Juhenditest ja muudest asjakohastest õigusaktidest.</p> <p>Situatsiooni ülesande lahendamisel loetakse töö arvestatuks, kui saadud lõppvastused on õiged. (Lubatud ümardusest tulenevad erisused).</p>
Kirjalik eksam	<p>Eksam koosneb iseseisvast raamatupidamisarvestuse ülesandest (teostatakse iseseisvalt kodus) ja testist. Positiivseks soorituseks on vaja saada mõlemast töö osast kokku vähemalt 65% õigeid vastuseid.</p>

8. Väljastatavad dokumendid

TUNNISTUS, kui õpingute lõpetamise nõuded – kõige lõppedes suuline eksam- on hindamiskriteeriumitele vastavalt täidetud.

TÕEND, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui pooltes auditoorsetes tundides.

9. Koolitaja kvalifikatsioon

Varasem koolitaja kogemus raamatupidamise valdkonnas ja või töötamise kogemus raamatupidajana. Lisaks toestab koolitaja teadmiste edasi andmist vastav haridustase. Vajalik on lektoril vähemalt raamatupidaja tase V kutsetunnistus.

